

Notat

Til: Folketingets Kulturudvalg

Emne: Lovpligtige musikskoler

Anledning: Foretræde d. 30. marts 2005

Udarbejdet af: DAMUSA i samarbejde med DMpF

Dato: 29. marts 2005

Med den politiske beslutning om at gøre musikskoledrift lovpligtig for kommunerne bliver det samtidig nødvendigt at sikre nogle klare rammer for fremtidens musikskoler, hvis ikke musikskolerne i Danmark skal udsættes for et tilbageslag. Baggrunden for det foreliggende lovforslag (L51) er jo, at musikskolernes nuværende øremærkede statstilskud bortfalder, hvilket skal ses i sammenhæng med den samlede kommunalreform.

KL og kulturministeriet forventer, at musikskolernes aktivitetsniveau som minimum bør blive fastholdt efter at musikskolernes finansiering fra 1. januar 2007 fuldt overgår til kommunerne. Imidlertid kræver det efter DAMUSA's opfattelse, at den kommende lovgivning opstiller nogle krav til det kommunale musikskoletilbud for herigennem at sikre omfanget, indholdet og kvaliteten.

I det følgende har Dansk Musikskole Sammenslutning (DAMUSA) i samarbejde med Dansk Musikpædagogisk Forening (DMpF) opstillet nogle overordnede målsætninger og nogle minimumskrav, der forhåbentlig kan bruges som inspiration for kulturudvalget i det fortsatte arbejde med indholdet i L51. Vi skal samtidig pege på, at der efterfølgende bør laves en bekendtgørelse om musikskoledriften i kommunerne.

Overordnede målsætninger for musikskoledrift:

1. Undervisningstilbuddet skal have den fornødne faglige bredde såvel instrumentalt som genre-mæssigt.
2. Kvalitative krav til musikskolelærernes faglighed
3. Kvalitative krav til undervisningens indhold
4. Undervisningstilbuddet skal placeres geografisk, så ingen reelt afskæres fra at deltage.
5. Undervisningstilbuddet skal baseres på forsvarlige fysiske rammer og det fornødne instrumentarium
6. Undervisningstilbuddet skal målrettes elevernes individuelle behov og potentiale.

Minimumskrav til musikskoledrift:

1. Musikskolens undervisningssæson skal være 40 uger svarende til folkeskolen
2. Ventelisten må ikke overstige 5 % af det samlede elevtal på musikskolen
3. Den samlede deltagerbetaling må ikke overstige 30 % af musikskolens samlede udgift til undervisningspersonale og ledelse.
4. Indenfor instrumentalundervisningen afsættes mindst 25 minutter pr. elev pr. uge

DAMUSA

DANSK MUSIKSKOLESAMMENSLUTNING
Torvegade 75 · 7323 Give
Tlf. 75 73 53 92 · Fax 75 73 25 10
E-mail: jbl@damusa.dk · www.damusa.dk

De overordnede mål:

1. Undervisningstilbuddet skal have den fornødne faglige bredde såvel instrumentalt som genremæssigt.

Det er af stor vigtighed, at der udbydes undervisning i det størst mulige antal instrumenter – herunder ikke mindst de såkaldt "smalle" instrumenter – ligesom det optimale udbytte af undervisningen sikres gennem udbud af relevante bi- og tilvalgsfag såsom sammenspil, teori, hørelære m.v.

2. Kvalitative krav til musikskolelærernes faglighed

Analyser af de nuværende musikskolelæreres uddannelsesmæssige baggrund viser en klar overvægt af personer med en formel musikfaglig uddannelse. Hyppigst ses personer med en musikpædagogisk uddannelse og/eller en musikeruddannelse fra et musikkonservatorium. Denne udvikling er tiltaget de senere år proportionalt med stigningen i antallet af konservatorieuddannede. Dette sammenholdt med den seneste ændring i konservatoriernes uddannelsesbekendtgørelse, hvorefter uddannelserne nu formelt ækvivalerer med øvrige akademiske uddannelser, kalder på en overvejelse af, om der på sigt skal indføres et formelt uddannelseskrav som forudsætning for ansættelse som musikskolelærer. Adgangsgivende uddannelser vil i så fald være afsluttet konservatorieuddannelse på kandidatniveau. Herudover vil universitetskandidater med hovedfagseksamen i musik og lign. kunne ansættes, ligesom autodidakte med helt særlige kvalifikationer vil kunne ansættes. Et sådant tiltag vil ikke blot harmonere med en samtidig formalisering af det faglige indhold, det vil også være med til synliggøre de politiske intentioner for områdets kvalitative udvikling.

3. Kvalitative krav til undervisningens indhold

Tiden er inde til, at der rettes fokus på musikskolernes faglighed, og anledningen hertil ligger lige for. Vi må sørge for, at der for elever, der har en særlig interesse for en musikfaglig udvikling, etableres et højt kvalificeret fagligt tilbud, der i et vist omfang kan baseres på objektive og generelle krav eller anbefalinger til undervisningens indhold. Konkret kan der i generel form udarbejdes vejledninger, der for de enkelte fag beskriver en progression, et repertoire, en forpligtende bifagsstruktur m.v. På samme måde kan der for undervisningen af de mange elever, for hvem deltagelsen i musikskolen ikke ses i sammenhæng med en evt. efterfølgende professionel musikkarriere, udarbejdes vejledende indholdsbeskrivelser for de enkelte fag

4. Undervisningstilbuddet skal placeres geografisk, så ingen reelt afskæres fra at deltage

Oprettelsen af større kommunale enheder – og oprettelsen af musikskoletilbud i de få kommuner uden musikskole – understreger nødvendigheden af, at der tages det fornødne hensyn til elevernes reelle muligheder for at deltage i musikskoleundervisningen i en større geografisk enhed.

5. Undervisningstilbuddet skal baseres på forsvarlige fysiske rammer og det fornødne instrumentarium

En altafgørende forudsætning for et optimalt udbytte af undervisningen er, at denne finder sted i egnede lokaler. Ofte finder musikskoleundervisningen sted i folkeskolens lokaler, der ikke er indrettede til musikundervisning. Således er de grundlæggende krav til akustik og lydisolering, gulvbelægning m.v. som oftest helt utilstrækkelige. Ydermere er det af stor betydning, at de fornødne instrumenter forefindes til udlån til eleverne, så manglen heraf ikke afholder potentielle

DAMUSA

DANSK MUSIKSKOLESAMMENSLUTNING
Torvegade 75 · 7323 Give
Tlf. 75 73 53 92 · Fax 75 73 25 10
E-mail: jbl@damusa.dk · www.damusa.dk

elever fra at udøve et givent instrument. Herudover er det vigtigt, at der til brug for undervisningen forefindes de nødvendige hjælpemidler, instrumenter m.v.

6. Undervisningstilbuddet skal målrettes elevernes individuelle behov og potentiale.

Det er naturligvis et grundvilkår for al kvalificeret undervisningen. Men det skal tillige sikres, at også talentplejen tilgodeses i praksis ved sammensætningen af undervisningstilbuddet jf. Musikskoleudvalgets afrapportering.

Minimumskrav:

1. Musikskolens undervisningssæson skal være 40 uger svarende til folkeskolen

Al læring kræver tid. Tid til fordybelse og tid til progression. Aktuelt er det gennemsnitlige undervisningsår i musikskolerne kortere end 40 uger. Det er ikke hensigtsmæssigt. Dels betyder det ofte en reel afkorting af undervisningen, dels opstår der et alt for langt ophør i undervisningen i tiden fra et undervisningsårs ophør til et nyt begynder. Det er ikke en fornuftig udnyttelse af ressourcerne.

2. Ventelisten må ikke overstige 5 % af det samlede elevtal på musikskolen

Der bør sikres mulighed for, at alle interesserede kan optages i musikskolen. Imidlertid vil eks. et givet instruments helt særlige popularitet kunne medføre venteliste. Om end det anses for urealistisk helt at undgå ventelister, bør disse dog alene kunne relateres til rent praktiske forhold og ikke til mangel på økonomiske ressourcer.

3. Den samlede deltagerbetaling må ikke overstige 30 % af musikskolens samlede udgift til undervisningspersonale og ledelse

Ideelt set burde undervisningen i musikskolen være gratis svarende til vilkårene for folkeskolens og ikke mindst ungdomsskolens tilbud. Hermed ville muligheden for en samtænkning af det særlige tilbud om musikskoleundervisning og folkeskolens obligatoriske musikundervisning – samt folkeskolens aktiviteter i øvrigt – kunne realiseres. I erkendelse af at dette ikke forekommer realisabelt pt. bør deltagerbetalingen fastsættes, så den ikke overstiger de anførte 30% af udgiften til undervisningspersonale og ledelse.

4. Indenfor instrumentalundervisningen afsættes mindst 25 minutter pr. elev pr. uge

Det samlede antal undervisningsminutter skal mindst udgøre 25 minutter pr. uge. Det er en minimumsforudsætning for, at en progressivt tilrettelagt og udviklende undervisning kan gennemføres og følges. Det udelukker ikke, at de 25 minutter kan formidles i form af holdundervisning, ved fremmøde flere gange ugentligt eller på anden måde.